

Gemeente
Midden-Delfland

Midden-Delfland doet het!

Collegewerkprogramma coalitieperiode 2022–2026

cittaslow

Inleiding

Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 stelden de collegepartijen CDA, VVD en D66 een hoofdlijnenakkoord op. Op 6 juli is dit coalitieakkoord tijdens een gemeenteraadsvergadering aangeboden. Dit is de uitwerking daarvan in een collegewerkprogramma. We laten de onderwerpen uit dit document terugkomen in de gangbare werkprocessen tussen college en raad zoals de planning en control cyclus. Waardoor de terugkoppeling onderdeel wordt van de reguliere verantwoordingsdocumenten.

Het vertalen van het collegewerkprogramma naar de kadernota is een belangrijke stap in het proces van strategische planning en begroting van onze gemeente. We vertalen de ambities en doelstellingen naar concrete activiteiten en projecten om in de begroting te worden opgenomen.

De uitgangspunten

Waar we aan gaan werken in deze collegeperiode is in hoofdlijnen opgenomen in het coalitieakkoord. Hoe we daar invulling aan geven heeft voor een groot deel te maken met wie wij zijn en hoe we ons opstellen bij de wisselende rollen die we als gemeente vervullen. In het akkoord is een aantal uitganspunten voor ons handelen opgenomen. Hieronder leest u onze duiding van deze punten. Dit vormt ons vertrekpunt bij de realisatie van de doelen.

De basis

De vragen en behoeften van inwoners en ondernemers vormen de basis voor onze gemeentelijke dienstverlening. We leveren maatwerk; een oplossing passend bij de vraag. Om daartoe te komen zijn we bereid om mee te denken. Daarbij staat de menselijke maat maar ook duidelijkheid centraal, niet alles kan.
Dit vraagt om een proactieve werkhouding, innovatief meedenken en kunnen handelen vanuit vertrouwen. Bij deze benadering is een open houding richting inwoners en ondernemers van groot belang.

Samenwerken met andere overheden

Niet vaak genoeg kunnen we benadrukken hoe waardevol ons landschap is. Samen met andere gemeenten zijn wij onderdeel van het *Bijzonder Provinciaal Landschap*. Met andere overheden en gebiedspartijen zetten wij ons in voor het behoud en de ontwikkeling hiervan om zo van betekenis en waarde te zijn voor inwoners uit de hele regio. Om ervoor te zorgen dat onze gemeente actueel en waardevol blijft, is constante aandacht en inspanning nodig; het is een continu proces dat vraagt om samenwerking. Logischerwijs zetten we daar dus deze periode op in. Dat doen we op twee manieren. Enerzijds blijven we investeren in het oppakken van regionaal bestuurlijke rollen zodat we zichtbaar blijven in de bestuurlijke omgeving. Anderzijds gaan we met andere overheden aan de slag met de (nu nog niet bekende) resultaten van het onderzoek naar de manier waarop er financiële impulsen kunnen worden gekoppeld aan de waarde van het landschap. We vertrouwen erop dat dat onderzoek ons gronden geeft om hier goede afspraken over te maken.

Toegankelijke gemeente

Toegankelijk zijn voor iedereen, daarop zijn wij aanspreekbaar. Niet alleen zoeken wij persoonlijk contact wanneer er zich problemen voor lijken te doen, we bieden hulp aan iedereen die daarom vraagt. We zien dienstverlening als een kerntaak en het verbeteren ervan als een belangrijke opgave. We zetten structureel in op verbetermogelijkheden. We leggen in het eerste deel van 2023 de dienstverleningsvisie aan u voor en geven daar handen en voeten aan in een actieprogramma dienstverlening.

Inclusieve gemeente

Diversiteit en inclusie liggen dicht bij elkaar en worden vaak door elkaar gebruikt. Waar diversiteit gaat over aantallen en percentages, spreken we bij inclusie over hoe we met verschillen omgaan; een gesprek over waarden en gedrag. Ondanks het feit dat we vinden dat iedereen zichzelf mag zijn en dit geen overheidsbemoeienis zou moeten behoeven, kennen we de weerbarstige werkelijkheid. Als overheid gaan we helpen waar nodig en mogelijk. Bijvoorbeeld door bij verenigingen te helpen om het onderwerp onder de aandacht te brengen. Ook als werkgever bespreken we dit en nemen we, waar nodig, barrières weg.

Toekomstgerichte gemeente

In 2023 starten we het proces om te komen tot de toekomstvisie Midden-Delfland 2050. We leggen het proces voor aan de gemeenteraad. Om tot deze visie te komen, betrekken we een grote groep stakeholders. We willen een proces starten dat leidt tot een breed gedeelde en gedragen betrokkenheid bij onze toekomst. De gemeente heeft in dit proces een faciliterende rol. Samen met inwoners, organisaties en bedrijven werken we aan het toekomstbeeld.

Uitwerking

Hieronder leest u in meer detail hoe we omspringen met de vijf aandachtsgebieden uit het akkoord.

1 Een *Bijzonder Provinciaal Landschap* voor alle Zuid-Hollanders

Ons landschap is waardevol. Luchtbeelden laten duidelijk zien dat Midden-Delfland een groene oase is in een bebouwde omgeving. Deze oase is van essentieel belang voor de leefbaarheid, zowel voor onze inwoners als die van ruim twee miljoen inwoners uit de steden om ons heen. Wij koesteren het landschap en zoeken tegelijkertijd naar meer mogelijkheden om de economische en recreatieve waarde te vergroten.

– We zetten ons in om de conclusies van het onderzoek 'Naar een solide (pro)positie van groenblauw: Barrières en kansen voor de bekostiging van groenblauw in Zuid-Holland' toe te passen. Hierbij wordt gefocust op het vergroten van de schaal, het bundelen van kosten en baten en betere regionale samenwerking. Om dit te realiseren, zal het college contact houden met verschillende partijen en mogelijkheden onderzoeken om financiële steun te vinden, zowel op MRDH-niveau als op andere niveaus.

– We staan voor een goede bestuurlijke vertegenwoordiging in de regio. Dit met als doel om onszelf breder en daarmee nog beter te positioneren. Dit kan betekenen dat we ons ook inzetten voor doelen die primair een regionale insteek hebben, maar waar Midden-Delfland indirect van kan profiteren.

– We continueren het programma *Duurzaam Boer Blijven*. We streven daarbij naar verdere uitbreiding van het aantal deelnemers, verdere stapeling van beloning en zo mogelijk uitbreiding van het weidevogelbeheer.

– We vergroten de mogelijkheden voor vrijetijdseconomie. Met het uitvoeringsprogramma *Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland* dragen we bij aan een nieuw recreatieperspectief, waarin de zaken uit het coalitieakkoord worden geadresseerd. Daarnaast evalueren we de uitvoering van de gebiedsmarketing in combinatie met PUUUR in de periode 2020-2023 (doorlopend tot en met 2024). Op grond van de uitkomsten komen we tot een nieuw plan voor 2025 en verder. Hoe we het verhaal van Midden-Delfland zo goed mogelijk vertellen, zal daarvan onderdeel zijn.

– We organiseren dat de toekomstvisie van onze gemeente beleefd, geactualiseerd en bekrachtigd wordt. We gaan hier in 2023 mee van start. Aan de raad zullen we voorstellen om hier breed anderen bij te betrekken. Ook worden kaders voor het proces ten aanzien van deelnemers en stakeholders en de kwaliteitseisen op relevante inhoudelijke punten voorgelegd.

2 Een sterke sociale cohesie waar mensen naar elkaar omzien, met persoonlijke ondersteuning voor wie dat nodig heeft

Een grote kracht van Midden-Delfland is de sociale cohesie. Inwoners en verenigingen zijn de motor achter sportieve, culturele en recreatieve evenementen en activiteiten. Daarbij kijken mensen in onze gemeente – jong en oud – naar elkaar om. Wij willen die energie vasthouden, haar faciliteren en er letterlijk ruimte voor geven. Het ruimtelijk ordeningsbeleid is ondersteunend aan de missie van de gemeente en de Gebiedsvisie Midden-Delfland®2025 en Vitale dorpen in 2025. Met beleid en regelgeving ondersteunen we een proces waarbij ruimte zodanig wordt bestemd, dat de gebruikers ervan zich maximaal kunnen ontplooien en de ruimte inwoners uitnodigt tot ontmoeting. We hebben hierbij respect voor de medegebruiker en nemen eenieders verantwoordelijkheid voor de wet in acht (ruimte maken en ruimte delen).

Midden-Delfland is een zorgzame gemeente. We beschikken over goede voorzieningen op het gebied van onderwijs, kinderopvang en zorg. Voor onze inwoners geven we uitvoering aan een breed pallet aan voorzieningen: jeugdgezondheidszorg en jeugdzorg voor onze kinderen en gezinnen, maatschappelijke ondersteuning voor onze ouderen en kwetsbaren, inburgering voor nieuwkomers en toeleiding naar werk voor diegene die aan de kant zijn komen te staan. Het armoedebeleid wordt in 2023 geactualiseerd.

Midden-Delfland is een veilige gemeente. Bovendien gaat veiligheid niet alleen over criminaliteit en overlast, maar ook over de beleving van veiligheid. We zetten ons dus naast het terugdringen van overlast en criminaliteit in voor een veilig gevoel onder onze inwoners. Het vergroten van de zichtbaarheid van onze BOA-capaciteit is hierbij een concreet doel. Aandacht voor ondermijning is de komende jaren cruciaal. Het wordt telkens meer duidelijk dat gemeenten en instanties zoals het RIEC hierin gezamenlijk moeten optrekken om de excessen zichtbaar te krijgen en aan te pakken. Midden-Delfland volgt en geeft invulling aan deze ontwikkelingen.

We willen komen tot een harmonieuze, evenwichtige, duurzame en leefbare samenleving. De componenten wonen, werken, verzorgen, onderwijs, recreëren, verkeer, natuur en milieu moeten ieder voor zich en in gezamenlijkheid de juiste aandacht krijgen. Voor het in stand houden van de voorzieningen en daarmee de leefbaarheid in de dorpen van Midden-Delfland is wonen van groot belang. Uitgaande van onze taak van het in stand houden van het landschap zijn de mogelijkheden voor nieuwe woningbouwlocaties beperkt. Ook de dorpse uitstraling willen we behouden.

- We werken aan levensloopbestendige ouderenhuisvesting. De verwachte toename van het aantal ouderen maakt dit noodzakelijk. Voor het realiseren van deze woningen werken we samen met zorginstellingen en Wonen Midden-Delfland.

- In deze collegeperiode zetten we in op het creëren van meer betaalbare woningen voor mensen uit onze dorpen. Uitgangspunt is minimaal 60% sociale en betaalbare woningen, waarvan tenminste 30% van het bouwplan binnen de sociale sector. Dit betekent dat we een aanbod willen creëren waar onze lokale woningmarkt mee in beweging komt. We willen inzetten op doorstroming en een evenwichtig aanbod. We realiseren de plannen die hiervoor zijn voorbereid.

- We bieden onderdak aan Oekraïense vluchtelingen. We realiseren hiervoor verplaatsbare woningen bij Euterpe in samenwerking met Wonen Midden-Delfland. Deze woningen bouwen we ook voor andere woningzoekenden, waaronder starters.

- Samen met verenigingen en instellingen geven we uitwerking aan het sportakkoord en het preventieakkoord. We onderhouden daarvoor de benodigde contacten en dragen er zorg voor dat dit een levend akkoord is. We richten ons op het stimuleren van een gezonde levensstijl en het creëren van een gezonde leefomgeving voor de inwoners van onze gemeente.

– We willen cultuur inzetten als verbinder, versterker van identiteit en als economische drager van onze gemeente. We willen onze bestaande culturele voorzieningen behouden en uitbreiden waar nodig, met bijzondere aandacht voor cultuurparticipatie van kinderen en jongeren.

– Het gevoel van veiligheid kunnen we bevorderen met de zichtbaarheid van een BOA. Op dit moment hebben we één BOA voor de gehele gemeente. De handhavingscapaciteit van de BOA functie is daardoor beperkt en bij verlof geheel afwezig. Het college zal de raad adviseren de aanstelling van een tweede BOA in 2024 mogelijk te maken. Het college ziet dit als ondergrens voor het takenpakket in een gebied zo groot als het onze.

– We zetten in op het onderzoeken en aanpakken van ondermijning. We willen dit samen doen met het RIEC. In 2023 willen we hier projectmatig op inzetten. We gaan onderzoeken wat er in onze gemeente op dit gebied aangepakt kan worden. In vervolg op die informatie komen we dan met een voorstel.

– We blijven de buurtpreventie steunen. In de begroting is een structureel bedrag opgenomen voor de buurtpreventies dat jaarlijks wordt uitgekeerd. Er is een contactpersoon binnen de gemeente waarmee de zorgen besproken kunnen worden en de werkzaamheden mee worden afgestemd.

– De wettelijke gemeentelijke taken bij de ondersteuning van inwoners nemen al jaren toe. Juist als fijnschalige gemeente zijn wij daarbij in staat om dienstverlening vanuit verschillende terreinen, in samenhang aan te bieden. Het leven van onze inwoners is immers niet opgeknipt in beleidsterreinen. Daarom werken al onze klantmanagers en consulenten op het gebied van inkomen, werk, ondersteuning, zorg, schuldhulpverlening en inburgering samen in één afdeling. Met onze ondersteuning, geven we inwoners de mogelijkheid zelf regie te nemen of te behouden. En waar nodig bieden we een vangnet, bijvoorbeeld door onze inzet op het gebied van armoede en schulden. Met de ingezette professionalisering gaan we voortvarend door.

– De zorg voor ouderen heeft onze grote aandacht, bijvoorbeeld op het gebied van het tegengaan van eenzaamheid, digitale ondersteuning, valpreventie en thuis kunnen blijven wonen met de benodigde voorzieningen. Ook de versterking van het welzijnswerk, waarvoor gedurende vier jaar middelen zijn uitgetrokken, zal zich hierop richten.

– Op het gebied van jeugdzorg zijn de afgelopen jaren grote stappen gezet in het versterken van ons lokale team. Nu de resultaten hiervan zichtbaar worden, willen we de ingeslagen weg versterken en hierop voortbouwen. Eind 2023 leggen wij de raad een nieuw beleidskader jeugd voor, mede gebaseerd op een evaluatie van de afgelopen periode. In dit beleidskader zullen we ook anticiperen op de uitdagingen die volgen uit landelijke beleidsvoornemens, zoals de hervormingsagenda jeugdzorg en het toekomstscenario kind en gezinsbescherming.

3 Wonen in vitale dorpen met een uitgebreid voorzieningenniveau

Onze dorpen zijn gemeenschappen met een eigen identiteit. Als overheid faciliteren we de reguliere voorzieningen en sluiten we hierbij aan op de lokale wensen en behoeften. Op die manier ondersteunen we de vitaliteit.
Ondertussen staan wij nog steeds voor de uitdaging om naast sociale huurwoningen meer betaalbare woningen te bouwen. De financiële haalbaarheid daarvan lijkt zeker in de nabije toekomst door inflatie aan de kostenkant en de prijsdemping aan de opbrengstenkant een knelpunt. Bij al lopende projecten is het niet mogelijk om ontwikkelaars andere uitgangspunten mee te geven dan het eerder geldende en met hen besproken beleid.
Bij alle vraagstukken met een ruimtelijke impact blijven we uitgaan van een integrale ruimtelijke benadering. Deze ingewikkelde opgave kan de komende jaren op onze inzet rekenen.

- In deze collegeperiode willen wij gemiddeld 75 woningen per jaar realiseren. In Den Hoorn worden onder andere woningen opgeleverd aan de Woudselaan. Voor centrum Den Hoorn, De Kreek fase IV en Equestrum worden de woningbouwplannen (verder) voorbereid. In Schipluiden zijn er onder andere plannen voor het toevoegen van woningen in het centrum, Keenenburg V. De planvoorbereiding en formele processen zijn opgestart. In Maasland komen er onder andere woningen bij in het centrum en aan de Maaslandse Zoom.

- De aandacht die nodig is voor ‘Wonen’ is evident. We kregen van de raad de middelen om een project-manager wonen aan te stellen. Daarmee gaan we aan de slag.

- We ontwikkelen accommodatiebeleid voor de langere termijn op het gebied van maatschappelijke voorzieningen voor inwoners, zoals op het gebied van welzijn, sport, cultuur, kinderopvang en zorg. Specifiek voor onderwijs geven we dit vorm in een in 2024 af te ronden integraal huisvestingsplan. Belangrijke vertrekpunten hierbij zijn het benutten van gezamenlijke huisvestingsmogelijkheden en de demografische en maatschappelijke ontwikkelingen.

- We hebben in de gemeente enkele locaties waarvan we het ruimtegebruik menen verder te kunnen optimaliseren. De Mariaschool en De Hoornbloem zijn hier twee voorbeelden van. We pakken deze locaties projectmatig en integraal op. Waarbij we zowel ruimtelijke als sociale aspecten afwegen.

- We hebben ingestemd met de VNG brede afspraken rondom klimaat en energie. De uitgangspunten die daarin staan zowel qua doelstelling als qua voorwaarden hanteren wij. Bij bouwprojecten en werkzaamheden werken wij van ontwerp tot realisatie zoveel mogelijk klimaatadaptief.

- Binnen de MRDH maken wij ons hard voor het blijven voorzien in adequate verbindingen in het openbaar vervoer binnen onze gemeente.

- Om de fietsinfrastructuur te versterken, werken we aan enkele projecten. Voorbeelden hiervan zijn het terugbrengen en verbeteren van het fietspad langs de Harnaschwetering en een Metropolitane fietsroute over de Hoornseweg en Woudseweg. Hierbij werken wij samen met de MRDH, Delft en Westland.

- Samen met het Bedrijvenschap Harnaschpolder en de bedrijvenvereniging Harnaschpolder maken we de Harnaschpolder groener. Hiervoor is inmiddels een plan van aanpak opgesteld waarmee we voortvarend aan de slag zijn.

- Als gevolg van de uitwerking van de aanpassing van de wet op de gemeenschappelijke regelingen gaan we het bedrijvenschap Harnaschpolder uiterlijk op 1 juli 2024 opheffen. Dit betekent dat op dat moment al de kavels verkocht moeten zijn.

- We richten ons op de energietransitie en verduurzaming. Met collectieve inkoopacties, buurtacties, informatieavonden en gerichte communicatie via alle mogelijke kanalen (online en offline) proberen we alle inwoners mee te krijgen.

– We hebben doelstellingen op het gebied van Klimaatadaptatie (klimaatbestendig in 2050 volgens het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie) en waterkwaliteit (Kaderrichtlijn Water). Dit zijn resultaatverplichte doelstellingen in 2027 voor grote wateren zoals vaarten en kanalen en inspanningsverplichte doelstellingen voor overig water en biodiversiteit. Dit laatste betreft de biodiversiteit op kades en langs oevers verbeteren. We zetten ons actief in om gezamenlijk met het Hoogheemraadschap van Delfland en andere partners de concrete doelstellingen te bereiken.

– De omgevingsvisie zoals die er nu ligt gebruiken we. Als de toekomstvisie 2050 daar aanleiding toe geeft, laten we dat uitwerken in de omgevingsvisie. Zo zorgen we dat de toekomstvisie doorwerkt in onze beleidstandpunten.

– We lopen op schema voor wat betreft de implementatie van de omgevingswet. Per 1 januari 2024 zal de wet van kracht worden. Er is sprake van een overgangsperiode. De gemeenten hebben tot 2029 de tijd om alles met betrekking tot de wet volledig door te voeren. Wat de samenleving hier uiteindelijk vooral van zal merken, is de verandering qua participatie. In 2023 komen we met een participatieleidraad met een eenvoudige boodschap en begrijpelijk taalgebruik.

– We gaan de Tiny Houses aan de Woudselaan evalueren. De insteek is om te kijken hoe dit kan worden vertaald naar een aanpak vanaf 2024.

4 Een professionele en lerende ambtelijke organisatie en bestuur: je zegt wat je doet en doet wat je zegt

Een betrouwbare overheidsorganisatie, dat is waar wij ons voor inzetten. We denken mee met inwoners en ondernemers waar dat kan. We zijn bereid om te zoeken naar mogelijkheden en zoeken contact met de betrokkenen om in dialoog verder te komen. We zijn echter ook duidelijk wanneer we gebonden zijn aan het geldende beleid. Dat zorgt ervoor dat iedereen weet waar hij aan toe is.
Waar wij ook helderheid over bieden is inwonerparticipatie. Voorafgaand aan een traject zijn we duidelijk over de mate waarin er ruimte is voor participatie, achteraf vertellen we wat er met de inbreng is gedaan.
Onze gemeente blijft duurzaam en Cittaslow. De uitgangspunten hiervoor zijn ingebed in het dagelijks werk. Er is aandacht voor kwaliteit en de langere termijn, ook als dit om een extra inspanning of investering vraagt.
Onze ambtelijke organisatie is de motor achter de bestuurlijke opgaven en plannen. De medewerkers die zich aan onze gemeente verbinden hebben oog voor de unieke eigenschappen van deze gemeente, zijn betrokken en voelen zich verbonden aan onze identiteit. De huidige arbeidsmarkt maakt wel dat wij met krapte te maken hebben, niet alle vacatures worden vervuld. Wij zetten ons in om de dienstverlening op een hoog peil te houden.

- In 2023 leggen we de dienstverleningsvisie met daarin opgenomen een ambitieniveau aan u voor. Verdere benodigdheden zoals werkbudget, tijd, technische uitgaven volgen in de uitvoeringsagenda die direct daaropvolgend wordt uitgewerkt. Deze richting en de invulling van de randvoorwaarden geven duidelijkheid en slagkracht.

- In het sociaal domein organiseren we de capaciteit van onze uitvoering robuust op een niveau dat passend is bij de toegenomen opgaven. Behalve extra gedecentraliseerde en te decentraliseren taken, zien we in de zorg en ondersteuning in toenemende mate dat gemeenten taken krijgen toebedeeld ter compensatie of correctie van landelijke problematiek bijvoorbeeld op het gebied van energie-armoede. Wij maken ons sterk om onze uitvoeringsorganisatie in deze dynamische context sterk en op peil te houden, bij voorkeur met vast personeel met affiniteit met onze gemeente.

- Het college is benaderbaar en betrokken. De wethouders zijn toegankelijk voor gesprekken over hun portefeuilles. Met iedere wethouder kan een afspraak worden ingepland. Dit kan via diverse kanalen zoals telefoon, mail of per brief. We zorgen ervoor niet alleen binnen het gemeentehuis, maar ook daarbuiten in gesprek te gaan met inwoners en belanghebbenden. We kijken naar wat de meest geschikte vorm is, variërend van een afspraak op locatie tot telefonisch contact.

- Een onderzoek naar hoe de grip op het inkoop- en aanbestedingsproces kan worden versterkt, loopt. Het college zal de raad in 2024 hierover een voorstel doen.

- We zijn en blijven een Cittaslow gemeente. In het derde kwartaal van 2024 komen we met een uitwerking van de wijze waarop we onze Cittaslow identiteit zo goed mogelijk benutten. We komen dan met een toekomstplan waarmee we duidelijk maken waar we op in gaan zetten.

5 Financiën

Onze gemeente heeft na enkele jaren van financiële uitdagingen een structureel sluitende exploitatie-begroting. De jaarlijkse inkomsten en uitgaven zijn in balans. De uitdaging zit bij ons, net als bij alle andere gemeenten in Nederland, in het structurele karakter van taken die op de gemeente afkomen waarvoor vooralsnog geen structurele middelen worden gegeven. Dit is met name vanaf het jaar 2026 aan de hand. We blijven bij lokale keuzes vasthouden aan het uitgangspunt van een structureel sluitende begroting.

– Bij het actualiseren van de verschillende beheerplannen streven we naar een duurzame en groene inrichting van de openbare ruimte. Hierbij wordt gekeken naar hoe we deze ruimte zo optimaal mogelijk kunnen onderhouden op een manier die rekening houdt met het milieu en het klimaat. De kosten hiervan worden op een meerjarige en stabiele manier verwerkt om te zorgen dat deze investeringen op de lange termijn renderen en bijdragen aan een duurzame toekomst voor onze gemeente.

– Voor het mogelijk maken van het uitwerken van een nieuw gemeentelijk grondbeleid krijgt de raad een voorstel. Waarbij we de raad zullen meenemen in de voor- en nadelen en het budget wat hiervoor nodig is.

– Om deze ambities en doelstellingen te kunnen realiseren, is het van belang om financiële middelen te vertalen in de gemeentebegroting. De kadernota is een belangrijk instrument bij het opstellen van de begroting. In de kadernota zullen we beschrijven welke financiële kaders er zijn voor de komende jaren en welke keuzes we hierbij kunnen maken. Hierbij wordt onder andere gekeken naar de verwachte inkomsten en uitgaven, de reserves en voorzieningen en de financiële risico's die de gemeente loopt.

